

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			П-04.00-04.04- С1.02.00.1/ДФ/Д- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк1/6

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Державного університету
«Житомирська політехніка»
Віктор ЄВДОКИМОВ
«27» березня 2025 р.

ПРОГРАМА

**додаткового фахового іспиту
для здобуття освітньо-наукового ступеня «доктор філософії»
за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини»
(спеціалізація С1.02 «Міжнародні економічні відносини»)
(освітньо-наукова програма «Міжнародні економічні відносини»)**

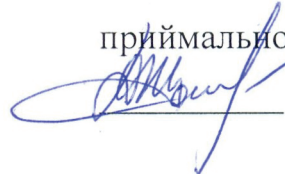
☒ Контрольний примірник

☐ Врахований примірник

Ухвалено
на засіданні приймальної комісії
« 27 » березня 2025 р.,

протокол № 3

Відповідальний секретар
приймальної комісії

 Анатолій ДИКИЙ

Житомир

2025

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			П-04.00-04.04- С1.02.00.1/ДФ/Д- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк2/6

Структура

екзаменаційного білету до додаткового фахового іспиту до аспірантури із спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (спеціалізація С1.02 «Міжнародні економічні відносини»)

Додатковий фаховий іспит для конкурсного відбору осіб до аспірантури за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (спеціалізація С1.02 «Міжнародні економічні відносини») проводиться у тестовій формі (50 тестів по 2 бали).

Результати додаткового фахового іспиту зі спеціальності оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			П-04.00-04.04- С1.02.00.1/ДФ/Д- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк3/6

Перелік питань додаткового фахового іспиту

1. Сутність та основні форми міжнародних економічних відносин.
2. Роль міжнародного поділу праці у системі міжнародних економічних відносин.
3. Глобалізація світової економіки: причини, наслідки та перспективи.
4. Теорії міжнародної торгівлі: класичні та сучасні підходи.
5. Методи міжнародної торгівлі товарами
6. Класифікація послуг у міжнародній торгівлі. Загальні тенденції світової торгівлі послугами.
7. Види зовнішньоторговельної політики (свобода торгівлі, протекціонізм, автаркія).
8. Тарифні інструменти торговельної політики.
9. Нетарифні інструменти торговельної політики.
10. Макроекономічні ефекти застосування тарифних і нетарифних методів торговельної політики.
11. Роль СОТ у регулюванні міжнародної торгівлі.
12. Міжнародний рух капіталу: форми, причини та наслідки.
13. Прямі іноземні інвестиції: роль у світовій економіці та вплив на країни-реципієнти.
14. Сутність та структура міжнародного інвестиційного ринку.
15. Транснаціональні корпорації та їх вплив на міжнародні економічні відносини.
16. Причини та напрями міграції робочої сили.
17. Соціально-економічні наслідки міграції робочої сили.
18. Міжнародні валютно-фінансові відносини: сучасний стан та проблеми.
19. Світова валютна система: етапи розвитку та сучасні виклики.
20. Міжнародні фінансові організації та їх роль у світовій економіці.
21. Форми, типи та види міжнародних розрахунків.
22. Валютний кліринг: поняття, причини використання та види.
23. Економічна сутність та структура платіжного балансу.
24. Чинники впливу на стан платіжного балансу.
25. Поняття, функції та форми міжнародного кредиту.
26. Сутність, види та показники зовнішнього боргу.
27. Інституційне регулювання міжнародних кредитних відносин.
28. Європейська економічна інтеграція: досягнення та проблеми.
29. Регіональні інтеграційні об'єднання.
30. Ефективність та наслідки міжнародних економічних санкцій.
31. Інноваційна діяльність та її роль у міжнародних економічних відносинах.
32. Міжнародний трансфер технологій: форми та проблеми регулювання.
33. Поняття та складові міжнародної виробничої інфраструктури.
34. Розвиток міжнародної електронної комерції: тенденції та проблеми.
35. Міжнародна економічна безпека: виклики та шляхи забезпечення.
36. Глобальні ланцюги створення вартості: сучасні тенденції та перспективи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			П-04.00-04.04- С1.02.00.1/ДФ/Д- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк4/6

37. Міжнародне науково-технічне співробітництво: форми та механізми реалізації.
38. Міжнародні економічні організації: структура, функції та ефективність.
39. Офшорні зони та їх роль у світовій економіці.
40. Глобальні фінансові центри: роль у світовій економіці.
41. Причини, наслідки та шляхи вирішення міжнародних економічних конфліктів.
42. Розвиток міжнародного туризму та його вплив на світову економіку.
43. Міжнародна економічна дипломатія: інструменти та ефективність.
44. Розвиток міжнародного франчайзингу: тенденції та перспективи.
45. Міжнародні стратегічні альянси: форми та роль у світовій економіці.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Архієреєв С.І., Волоснікова Н.М., Климова С.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини/ за ред. проф. Архієреєва С. І. Харків: НТУ«ХП», 2019. 234с. URL : <https://core.ac.uk/reader/275821380>
2. Задоя А.О., Магдич, О.А., Задоя О.А. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Частина 1. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022. 142 с. URL : <https://ir.duan.edu.ua/handle/123456789/3848>
3. Ксендзук В.В. Механізми формування та реалізації державної зовнішньоторговельної політики України: монографія. Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2020. 352 с. URL: <http://surl.li/qsaoc>
4. Ксендзук В.В. Міжнародні організації: навчальний посібник. Житомир: ЖДТУ, 2019. 211 с. URL: <http://surl.li/qcapb>
5. Міжнародна економіка: підруч. / С.О. Гуткевич, М.Д. Корінько, Ю.М. Сафонов. 3-е вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/5846>
6. Міжнародна міграція біженців: сучасний стан, соціально-економічні наслідки та правове регулювання: монографія / Євдокимов В.В., Грицишен Д.О., Шиманська К.В., Бондарчук В.В., Ксендзук В.В., Сергієнко Л.В., Абрамова Д.С., Іванюта В.В. Житомир, 2018. 200 с.
7. Міжнародні економічні відносини: підручник / А. І. Крисоватий, Р. Є. Зварич, О. М. Сохацька [та ін.] ; за заг. ред. А. І. Крисоватого, Р. Є. Зварича. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 662 с. URL: <http://surl.li/qsaux>
8. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. для студ. закладів вищої освіти / Т. В. Орехова, І. В. Хаджинов, М. В. Савченко та ін.; за заг. ред. Т. В. Орехової. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 324 с. URL: <http://surl.li/qsaum>
9. Міжнародні економічні відносини: навчальний наочний посібник / уклад.: В.В. Дергачова, К.О. Кузнєцова, І.М. Манаєнко, В.А. Мельникова, О.С. Ченуша. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с. URL: <http://surl.li/qsayd>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			П-04.00-04.04- С1.02.00.1/ДФ/Д- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк5/6

10. Світова економіка: навчальний посібник / за ред. Ю. Козака, Н. Логвінової, А. Наумчик. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 328 с.
11. Світова економіка = World Economy : навч. посіб. / В. М. Фомішина та ін. ; за ред. В. М. Фомішиної. Укр.-англомов. вид. Одеса : Олді плюс, 2021. 611 с.
12. Сидоров О. А., Фісуненко Н. О., Альошина Т. В. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручник; кол. авторів; за заг. ред. д. е. н. Фісуненко П. А. Дніпро: Арт-Прес, 2023. 400 с. URL: <http://surl.li/qcavm>
13. Moroz Y., Hrabchuk O., Pasichnyk A. The impact of migration processes caused by the war on the development of the Polish and Ukrainian economies. SocioWorld. Social Research & Behavioral Sciences. Tallinn, Estonia. Vol. 14 Iss. 4. 2023. P. 90 - 95. URL: <https://zenodo.org/records/10443790>
14. Barkin J. International organization: theories and institutions. Springer, 2015. 198 p. URL: <http://surl.li/qcbms>
15. Kozak Y., Ukhanova I., Mindova O. Introduction to foreign economic activity of enterprises. Training. K.: CUL, 2022. 200 с. <https://culonline.com.ua/catalog/ekonomika/introduction-to-foreign-economic-activity-of-enterprisetraining-y-kozak-i-ukhanova-o-mindova-1/read>

Додаткова література

16. Глобальні тенденції і перспективи: світова економіка та Україна / наук. ред. В. Юрчишин ; Укр. центр екон. і політ. дослідж. ім. Олександра Разумкова. Київ : Заповіт, 2018. 201 с. URL : <http://surl.li/qcahu>
17. Глобалізаційні процеси у світовій економіці: виклики та можливості для України : колективна монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. О.О. Борзенко ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2022. 264 с. URL : <http://surl.li/qcaks>
18. Горбач Л. М., Плотніков О.В. Міжнародні фінанси : підручник. Київ : Кондор, 2019. 525 с.
19. Грінько, І. М. Міжнародні фінанси : навчальний посібник. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 109 с. URL : <http://surl.li/qcals>
20. Європейський Союз : вчора, сьогодні, завтра : навч. посібник / укл. Ю. Макар, В. Бурдяк, В. Макар, В. Семенко. Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 400 с. URL : <http://surl.li/qcaaa>
21. Європейський Союз у міжнародних відносинах : навч. посібник / В.В. Копійка, С.О. Маковський, М.А. Миронова : за заг.ред. В.В. Копійки. К.: ВПЦ «Київський університет», 2021. 560 с. URL : <http://surl.li/qbzv>
22. Задоя О. А. Міжнародна інвестиційна діяльність: навчальний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 122 с. URL : <http://surl.li/qcake>
23. Птащенко О. В., Резнікова Н. В., Іващенко О. А. (2023). Міжнародні стратегічні альянси в умовах цифрових трансформацій і розвитку ринку даних. Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій. 2023. № 2(12). С. 214-227.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			П-04.00-04.04- С1.02.00.1/ДФ/Д- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк6/6

24. Міжнародні економічні відносини : підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 612 с. URL : <http://surl.li/hslwa>

25. Міжнародні економічні відносини: запитання та відповіді: навч. посібник. 5-те вид. перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г., Спорека Т., Зайця М. А. К.: Центр учбової літератури, 2017. 332 с. URL : <http://surl.li/qcafg>

26. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник / А.І. Боярчук, Р.П. Огородник, І.А. Плющик, Н.М. Антофій, Н.Є. Федорова. Херсон: ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД», 2018. 374 с. URL : <http://surl.li/nvidn>

27. Міжнародні організації : навч. посіб. / За ред. Козака Ю.Г. та ін. К. : ЦУЛ, 2019. 344 с. URL : <http://surl.li/gykvk>

28. Мороз Ю.Ю., Цал-Цалко Ю.С., Гайдучок Т.С., Цегельник Н.І. Митна діяльність в Україні: організація та облікове забезпечення. Вип. 1. Організація митної діяльності в Україні, її роль в розвитку бізнесу та облікове забезпечення. Житомир : Рута, 2020. 136 с. URL: <http://surl.li/qcbfg>

29. Світова економіка: підручник / за ред. О. І. Шниркова, В.І. Мазуренка, О. І. Рогача; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Київський університет, 2018. 607 с. URL: <http://surl.li/bbrxo>

30. Світова економіка: підручник/ За редакцією А. П. Голікова, О.А. Довгаль. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 349 с. URL : <http://surl.li/qcajn>

31. An Introduction to International Economic Relations .- Edited by Yuriy Kozak, Temur Shengelia – Tbilisi : Publishing House “Universal”, 2014. - 224 p

32. Management of Foreign Economic Activity: Complex of learning materials for organization of independent work, control and self-control of student learning / Н. Hlukha, S. Kholod, I. Shkura, O. Yevtushenko, O. Zadoya. Dnipro: Alfred Nobel University, Dnipro, 2018. 89 с. URL: <http://surl.li/qbzqk>

В.о. завідувача кафедри міжнародних відносин і
політичного менеджменту,
д.е.н., доц.

Ірина ГРАБЧУК